

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
**COMPETENCIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE SCHOOLS EFFECTIVENESS UNDER LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN LOEI PROVINCE**

จารุวรรณ บุญศร

รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวังสะพุง 1

Jaruwan Boonsorn

Deputy Director of Wangsaphung Municipality School 1
Corresponding Author E-mail: Jaruwan.Boon@gmail.com @gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน และ (4) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) เท่ากับ .82 โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัย พบว่า (1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน มี 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาทีมงาน (X_2) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) และด้านการบริการที่ดี (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เป็นบวกทุกค่า มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 64.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหาร; ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน;

Abstract

This research aimed to (1) study the competency of school administrators. (2) study the schools effectiveness. (3) the relationship between competency of school administrators and schools' effectiveness, (4) the competency of school administrators affecting the effectiveness of schools. The sample was 175 persons of the administrators and teachers in the schools under Local Administrative Organizations in Loei province.. The tool used in this process was a questionnaire with its reliability, analyzed by Cronbach's Alpha coefficient, value of .82. The statistical data was analyzed using ready-to-use computer program to search for percentage, mean, standard deviation and correlation coefficient. The regression equation was created for predicting the dependent variables through the method of stepwise multiple regression analysis.

The research result found that (1) The overall and each aspect of the competence of school administrators were rated at the highest level. (2) Overall and each aspects of schools' effectiveness were at a high level. (3) The positive relationship between competency of school administrators and schools' effectiveness was found with statistical significance at the 0.01 level. (4) The three competencies of school administrators that could predict the effectiveness of schools included the team development (X5), the creating a common vision (X2), and the service mind (X3). The value of multiple correlation coefficient was 0.801, all regression coefficients were found with the positive value, and the prediction capability was at 64.10% with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Classroom Research; Teacher-Professional Training;

บทนำ

แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2540 – 2544 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีการปฏิรูปในลักษณะองค์รวม เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐแบบเดิมที่ใช้มาเป็นเวลานานไปสู่รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ทำให้ส่วนราชการต้องกำหนดยุทธศาสตร์ให้เกิดผลโดยเร็ว ด้วยเหตุผลนี้จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานจะต้องพัฒนาข้าราชการให้มีสมรรถนะ เพื่อเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ทรงความรู้ สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของโลก (สมเกียรติ ศรีลัมภ์. 2547) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้เสนอผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วงพ.ศ. 2542 -2551 มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 2 ประการ คือ 1) การพัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีระบบคัดกรองคนที่เข้ามาเป็นครู มีการจูงใจคนดี คนเก่งเข้ามาเรียนครู 2)

การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบมีการปรับปรุง และพัฒนาระบบ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะส่งผลให้ครูมีความตระหนักในความสำคัญและคุณค่าของการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น

โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นความคาดหวังของคนในชุมชน และเป็นตัวชี้วัดความเป็นผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่นในด้านการพัฒนาคุณภาพของคนในชุมชน การพัฒนาความเป็นเลิศจึงมีความสำคัญ ต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนต้องพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความมุ่งมั่นต่อการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อความเชื่อมั่นของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ข้อค้นพบที่ได้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหาร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารเพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลยสู่ความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

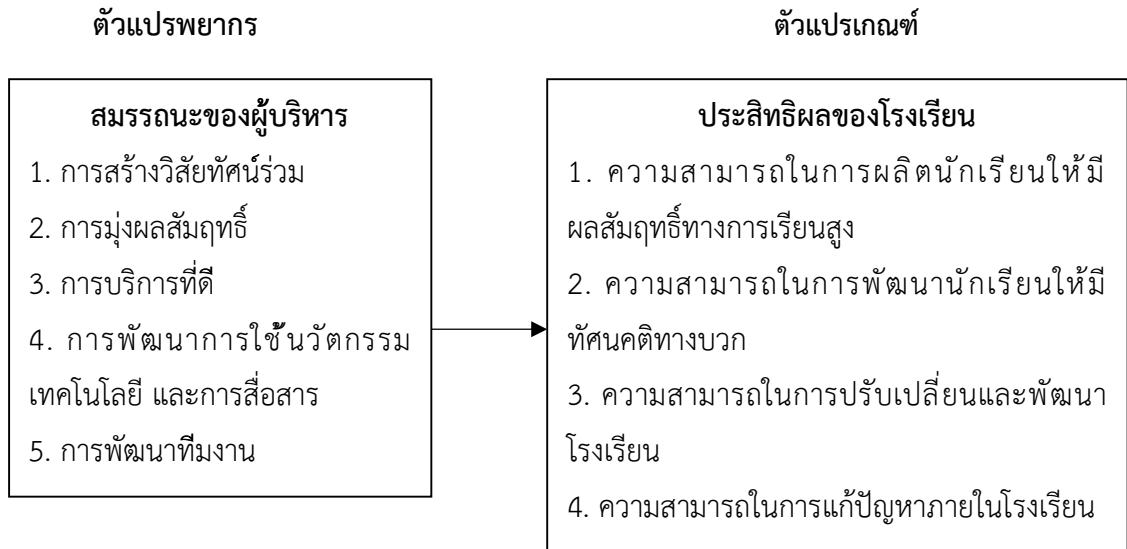
1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
4. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
2. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัย เรื่องการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 26 โรงเรียน ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน ครู จำนวน 292 คน รวมทั้งหมด 324 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 : 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารโรงเรียน	32	17
ครูผู้สอน	292	158
รวม	324	175

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยยึดตามตำแหน่ง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เพื่อระบุผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้นำมาบางส่วนจากแบบสอบถามของผู้วิจัยท่านอื่น ๆ มาดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสม แบบสอบถามมีเนื้อหาประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แปลผลข้อมูลตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แปลผลข้อมูลตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

- 2 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย เพื่อหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาติเจริญ, รังสรรค์ เลิศในสัตย์, และสมบัติ ทีฆทรัพย์, 2560: 315)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 มีกำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์การทดสอบสมมุติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Coefficient

4. วิเคราะห์การทดสอบสมมุติฐาน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
- ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวม

ที่	สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม	4.71	0.18	มากที่สุด	2
2	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.61	0.15	มากที่สุด	5
3	ด้านการบริการที่ดี	4.80	0.15	มากที่สุด	1

ที่	สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
4	ด้านการพัฒนาการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการสื่อสาร	4.67	0.20	มากที่สุด	3
5	ด้านการพัฒนาทีมงาน	4.63	0.15	มากที่สุด	4
	รวม	4.69	0.12	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.15) รองลงมา คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.15)

2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวม

ที่	ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.20	0.44	มาก	3
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.31	0.42	มาก	1
3	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.25	0.45	มาก	2
4	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.17	0.47	มาก	4
	รวม	4.23	0.45	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.145) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.15) รองลงมา คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.15)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{รวม}
X ₁	.175**	.776**	.177**	.165**	.544**
X ₂	.161**	.324**	.145**	.178**	.319**
X ₃	.029	.651**	.206**	.175**	.427**
X ₄	.112	.223**	.493**	.205**	.339**
X ₅	.205**	.747**	.173**	.165**	.551**
X _{รวม}	.112	.747**	.372**	.219**	.616**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาที่ทีมงานกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงสุด และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกเป็นอันดับสุดท้าย

4. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน มี 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาที่ทีมงาน (X₅) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (X₁) และด้านการบริการที่ดี (X₃) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เป็นบวกทุกค่า มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 64.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (Unstantdardized Score)

$$Y=1.549 + 0.291(X_5) + 0.187(X_1) + 0.144(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Stantdardized Score)

$$Z_y = 0.396 (Z x_5) + 0.286 (Z x_1) + 0.213(Z x_3)$$

การอภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริการที่ดี รองลงมา คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในด้านการบริหารการศึกษา รวมถึงได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างเข้ม ก่อนเข้ารับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีการอบรมเกี่ยวกับสมรรถนะต่าง ๆ และมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ มิติ สอดคล้องกับเบญจพร วาทิกานท์ (2559) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอัจฉรา พยัคฆ์เกษม (2559) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมา คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่างเร่งด่วนสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักของโรงเรียนและเป็นผู้นำวิชาชีพที่ต้องมีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรมตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ธีระ รุญเจริญ, 2550 อ้างถึงใน วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ, 2551) สอดคล้องกับสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราภร หมวดเพชร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาที่มงานกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูงสุด และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน มี

ความสัมพันธ์ทางบวกเป็นอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่ตั้นั้นต้องมีความรู้ความสามารถในการนำสถานศึกษานั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสามารถนั้นก็คือ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับบรรลุ ชินน้ำพอง และวัลลภา อารีรัตน์ (2556: 92) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับเกรียงไกร แสนสุข ดร.สุรัตน์ ดวงขาทม และดร.ชรินดา พิมพบุตร (2565: 284) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762

4. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน มี 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาทีมงาน (X_5) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) และด้านการบริการที่ดี (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เป็นบวกทุกค่า มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 64.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ผู้บริหารจะทำงานได้สำเร็จไม่ใช่เกิดจากผู้บริหารคนเดียว แต่ในฐานะผู้นำ ผู้บริหารจะต้องใช้อิทธิพลเพื่อให้บุคลากรทำงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพก่อเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับจิรนนท์ ม่วงพิณ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคี ด้านการบริหารงานวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรับการประเมินภายนอก และด้านการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับเกรียงไกร แสนสุข ดร.สุรัตน์ ดวงขาทม และดร.ชรินดา พิมพบุตร (2565: 284) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 64.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 28477

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

จากผลการวิจัย สามารถนำข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารต้องวางแผนพัฒนาที่ทีมงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการและแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรในอนาคต ควรให้มีการจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง
2. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาเส้นทางสายอาชีพให้กับบุคลากร และควรมีการแนะนำสนับสนุนความก้าวหน้าบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน และเป็นธรรม
3. ผู้บริหารควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรตามความถนัด มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อเกิดความเป็นเจ้าของ และกระตุ้นให้เกิดความท้าทายในการทำงานในหน้าที่รับผิดชอบแต่ละคน
4. ผู้บริหารควรมีช่องทางในการนำข้อคิดเห็นและคำแนะนำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้การทำงานมีความสะดวกรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในเชิงคุณภาพเป็นกรณีศึกษา เพื่อค้นหาแนวทางวิธีปฏิบัติสู่โรงเรียนที่มีประสิทธิผลสูงสุด
2. ควรมีศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

องค์ความรู้ที่ได้

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน มี 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาทีมงาน (X_5) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) และด้านการบริการที่ดี (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.801 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เป็นบวกทุกค่า มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 64.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 1.549 + 0.291(X_5) + 0.187(X_1) + 0.144(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z_y = 0.396 (Z x_5) + 0.286 (Z x_1) + 0.213(Z x_3)$$

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร แสนสุข ดร.สุรัตน์ ดวงชาต และดร.ชรินดา พิมพ์บุตร. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม

- เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(39). เมษายน - มิถุนายน 2565, หน้า 284 – 293.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราพร หมวดเพชร, รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ และรุจิราพรรณ คงช่วย. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา. การประชุม ชาติใหญ่ วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6. 26 มิถุนายน 2558, หน้า 75-86). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จิรนนท์ ม่วงพิน. (2557). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.
- บรรลุ ชินน้ำพอง และวัลลภา อารีรัตน์. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 7 (1). มกราคม – มีนาคม 2556, หน้า 92 – 103.
- เบญจพร วาทีกานท์. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วนิดา วาตีเจริญ, รังสรรค์ เลิศในสัตย์, และสมบัติ ทีฆทรัพย์. (2560). ระเบียบวิธีวิจัยจากแนวคิดทฤษฎีสู่ ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ. (2551). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมเกียรติ ศรีลัมภ์. (2547). การปฏิรูประบบราชการไทย. กรุงเทพมหานคร: ประดิพันธ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542 - 2551). กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- อัจฉรา พยัคฆ์เกษม. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.